KIVI
Engineering Society

Afdeling RisicoBeheer en Techniek

JP - AfdSecr

BELEIDSPLAN 2017 - 2019

Afdeling Risico Beheer en Techniek

KIVI

Koninklijk Instituut van Ingenieurs

Vs 5.0., 13 maart 2017
Bronnen:
KIVI Meerjarenplan 2014 – 2016
KIVI Meerjarenplan 2015 – 2017
Bijdragen van Jan Meissen, Rob Schouten, Martin van Staveren en Harry Spaas
Vastgesteld door de Afdelingsvergadering RBT op 26 april 2017

INHOUD

1.	**Technologie en samenleving**	**3**
2.	**Risico's van de technologie**	**3**
3.	**Oprichting, streven**	**4**
4.	**Wat heeft de afdeling RBT voor ogen?**	**4**
	Inventarisatie van kennis	**4**
	Innovatie	**4**
	Kennis delen	**5**
	Relatie met andere verenigingen en entiteiten	**5**
	Communicatie met de samenleving	**6**
5.	**Doelgroepen binnen KIVI en extern**	**5**
6.	**Hoe gaat de afdeling RBT dat doen?**	**6**
	Analyse & Ontwikkeling	**6**
	Praktijk & Implementatie	**6**
	Communicatie & Informatie	**6**
	PR – Media Plan	**6**
7.	**Mogelijke activiteiten van RBT**	**6**
8.	**Begroting en financieel plan**	**7**
9.	**Kwaliteit van de activiteiten van RBT**	**7**
10.	**Afdelingsbestuur**	**7**
	Bijlage 1: Kader, Visie en Missie	**8**
	Bijlage 2: Aandachtsgebieden en onderwerpen	**11**
	Bijlage 3: Wat wel, wat niet	**13**
	Bijlage 4: Kwaliteitscriteria voor activiteiten	**15**

1. Technologie en samenleving

Van oudsher heeft de mens zich bediend van zijn gave om de dingen naar zijn hand te zetten om het leven aangenamer te maken. In een primitieve samenleving, die zich moest redden met datgene dat de natuur voorhanden heeft werd een tak gebruikt als hefboom om zware stenen te verplaatsen.
Techniek is fijn. Techniek verrijkt het leven. Techniek maakt het bestaan prettiger, nog aangenamer en nog langer dan het al is. Dankzij de techniek heeft de van nature actieve, inventieve en op zijn gemak gestelde mensheid zich kunnen ontwikkelen tot wat hij nu is.

2. Risico's van de technologie

Toepassingen van de techniek brengen ook gevaren met zich mee. Nu die ontwikkeling de afgelopen 150 jaar in tomeloos stormachtige ontplooiing voort raast zijn de risico's in de techniek niet meer gemakkelijk te overzien. De mensheid moet zich wapenen tegen technische risico's. Risicobeheersing is een vak geworden.
Daarbij speelt de ingenieur van vandaag een cruciale rol. De ingenieur is voortdurend bezig met innovaties en het bedenken van bijzondere technologische oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Voor de Nederlandse ingenieur is KIVI zijn platform.

> KIVI is de beroepsvereniging die staat voor ondersteuning van ingenieurs in hun beroepsuitoefening, het uitdragen van het belang van ingenieurs en technologie voor de maatschappij en het bevorderen van de communicatie over en weer tussen ingenieurs en het maatschappelijk middenveld. Het is het geheel, ontmoeten, de onderlinge uitwisseling van ideeën die maakt dat de vereniging impact heeft in de samenleving. [1]
>
> KIVI wil niet aanbodgericht te werk gaan, maar steeds te denken vanuit de vraag en de behoefte van alle ingenieurs. … Naast de vraag 'wat willen de huidige leden?' is dan ook de vraag 'wat willen de ingenieurs die nog geen lid zijn?' even relevant. Inhoudelijke input en participatie komen dan ook van ingenieurs van binnen en buiten de vereniging. Het is hierbij een uitdaging om de huidige sterke dominantie van de oudere leden ten dienste te doen stellen aan de behoeften van jongere leden. [2]
>
> Drie hoofdlijnen:
> 1. Ondersteuning in beroepsontwikkeling en inhoudelijke uitdaging
> 2. Maatschappelijke inbedding en debat
> 3. Internationale aansluiting en profilering. [3]

De in 2013 opgerichte Afdeling Risico Beheer en Techniek (RBT) van het KIVI wil de bestaande kennis over het omgaan met risico's bestuderen, kennis uitwisselen, deze toegankelijk maken voor toepassing in de ingenieurspraktijk en daarbuiten. RBT wil contacten leggen met alle groepen in de samenleving om tot beter inzicht te komen in

[1]. Koninklijk Instituut van Ingenieurs KIVI, Meerjarenplan 2014 – 2016, pag. 3.
[2]. Koninklijk Instituut van Ingenieurs KIVI, Meerjarenplan 2015 – 2017, pag. 2.
[3]. Idem.

de risico's van de voortontwikkelende technologie. De relatie van de ingenieur met KIVI en de samenleving is waardevol als allen daar beter van worden.

> Ingenieurs staan midden in de maatschappij: wat zij bedenken heeft invloed op hoe we leven; zij zijn onmisbaar om bepaalde problemen op te lossen. Dit impliceert een dialoog met de samenleving: duidelijk maken wat een bepaalde techniek voor de samenleving kan betekenen. Het is tevens een taak en verantwoordelijkheid van ingenieurs om vertrouwen te winnen in de samenleving als het gaat om nieuwe technieken. [4]

De afdeling RisicoBeheer en Techniek bestudeert opvallende gebeurtenissen, analyseert die en tracht wegen te vinden technische risico's beter te beheersen. RBT wil haar gedachtegoed uitdragen aan andere organisaties die ook belangstelling hebben in risicobeheer en risicomanagement.

3. Oprichting, streven

Op 24 juni 2013 werd de Afdeling RisicoBeheer en Techniek door de KIVI ledenraad opgericht. Vervolgens heeft een goed bezochte startbijeenkomst op 9 oktober 2013 plaats gevonden. Het bestuur van de afdeling streeft naar een aantal van 300 leden per ultimo 2019.

4. Wat heeft de Afdeling RBT voor ogen?

Kort gezegd streeft de afdeling Risico Beheer en Techniek naar

4.1. Inventarisatie van kennis

Vergroten van eigen kennis door vergaren van kennis die elders binnen en buiten de ingenieurswereld bekend en effectief is. Het gaat om kennis en inzicht op het gebied van de beheersing van individuele, organisatorische, bedrijfsmatige en maatschappelijke risico's die samenhangen met het toepassen van techniek en technologie en de effecten ervan op individuen en groepen in de samenleving.

Inventarisatie van aandachtsgebieden en onderwerpen levert een waaier van uiteenlopend deelgebieden van het terrein op. RBT kent haar grenzen. RBT zal steeds keuzes maken uit Bijlage 3: Wat wel, wat niet, vs 2, 3 september 2013.

4.2. Innovatie

Innovatie in het effectief en kostenefficiënt omgaan met risico's door voort te bouwen op of het combineren van bestaande kennis uit diverse vakgebieden.

[4]. Koninklijk Instituut van Ingenieurs KIVI, Meerjarenplan 2014 – 2016, pag. 4.

4.3. Kennis delen

De afdeling RisicoBeheer en Techniek wil kennis delen.

4.4. Relaties met andere verenigingen en entiteiten

De afdeling zal buiten KIVI van gedachten willen wisselen met andere gremia op het gebied van risicomanagement en risicobeheer om haar kennis te verder te ontwikkelen en uit te wisselen met anderen die soortgelijke kernactiviteiten ontwikkelen.

- Nederlandse Vereniging voor Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid, NVBR
- Nederlands Genootschap voor Risk Management
- Nationaal Netwerk Risicomanagement, NNR
- Netwerk van Milieuprofessionals, VVM, i.h.b. afdeling Externe Veiligheid
- Association for Risk Governance Research, ARGR
- Vereniging Inkoop- en Risicomanagement, VIER
- *Safety Science Group* van de TUD
- Veiligheidinstituut.
- Instituut Fysieke Veiligheid
- Onderzoeksraad voor de Veiligheid, OVV
- Public Risk Management Organisation, RISNET
- Nederlandse Vereniging voor Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid, NVRB

Vertegenwoordigers van deze organisaties kunnen aan onze activiteiten deelnemen en omgekeerd.

4.5. Communicatie binnen de samenleving

RBT heeft het voornemen bij belangrijke op handen zijnde onderwerpen voorlichting te geven met een accent op die aspecten van de ontwikkeling van de samenleving die gerelateerd zijn aan de technologie

5. Doelgroepen binnen KIVI en extern

De afdeling RBT is een dwarsverband; zij kent veel raakvlakken met andere afdelingen binnen het KIVI netwerk. Uiteraard streeft de nieuwe afdeling naar intensieve samenwerking met de andere vakafdelingen en regio's van de KIVI.

De activiteiten worden onderverdeeld in drie typen, afhankelijk van de doelgroep.

- *De jonge (toekomstige) ingenieur en Risicobeheer / Risk Management*

- *De professional die als doel heeft kennis te delen*
  .
- *De professionals met als doel netwerken*

- *De tienduizenden ingenieurs die geen lid zijn van het KIVI.*

.

6. Hoe gaat de afdeling RBT dat doen?

Er is een Programma Commissie, doe verantwoordelijk is voor het jaarprogramma van de afdeling. Deze commissie bestaat uit ten minste 3 leden, waarvan er een tevens in het afdelingsbestuur moet zitten. Te bestuderen aspecten:

- *Analyse* en *Ontwikkeling (A&O*), met als taak het stimuleren van de (verdere) ontwikkeling van toepassingsgerichte, effectieve risicoanalyse- en risicobeheersystemen.

- *Praktijk en Implementatie (P&I)*, die de diverse implementaties van de risicobeheersystemen binnen de diverse disciplines van vakafdelingen binnen KIVI inventariseert en evalueert.

- *Communicatie en Informatie (C&I)* maakt studie van bestaande kennis rond methoden en technieken ten behoeve van effectieve communicatie en informatie tussen KIVI vakafdelingen onderling en met overheidsinstanties, organisaties (in ruime zin van het woord), belangengroepen en stakeholders.

Het afdelingsbestuur treedt op als woordvoerder naar buiten, zoals naar politiek en pers. Het bestuur bestaat ten minste uit voorzitter, secretaris, penningmeester. Het bestuur kan (ad-hoc) commissies instellen. In beginsel zal in de betreffende commissies minimaal een bestuurslid zitting hebben,

- *Public Relations / Media plan.* Voor PR binnen RBT wordt gebruik gemaakt van de website van KIVI. Buiten KIVI maken we gebruik van moderne digitale technieken.

7. Mogelijke activiteiten van RBT

- Lezingen, studiegroepen, symposia, bijeenkomsten en publicaties. Deze zullen voor alle RBT-afdelingsleden en verdere belangstellenden toegankelijk zijn. Studiedagen. Jaarplannen.

- Buitenlandse ingenieursverenigingen – samenwerking
  De eerste contacten met de VDI in Dusseldorf kwamen in 2014 tot stand. Ook met de BE, de Belgische ingenieurs vereniging zal contact gezocht worden.

- Prijsvraag in toekomst
  Innovatieve ontwikkelingen in (technisch) risicobeheer.

8. Begroting & Financieel Plan

Volgens de bij de KIVI in het HH reglement opgenomen regels. Sponsoring.

9. Kwaliteit van de activiteiten van RBT

Voor kwaliteit van activiteiten van KIVI zie Bijlage 4.

10. Afdelingsbestuur

• Voorzitter	ing. J. P. M. M. Meissen (Jan)
• Secretaris	Ir. A. Quik (Arie)
• Penningmeester	ir. D. W. C. Mouwen (Dion)
• Programma Commissie, A&O[5]	mr. Ing. J van der Puil (John)
• Programma Commissie, C&I [6]	dr. ir. H. Spaas (Harry)
• Programma Commissie, P&I [7]	Ir. F. van Iddekinge (Fred)
• Juridisch-politiek-bestuurlijk	mr. W. Veldstra (Wilfred)
• Veiligheidskundig-wetenschappelijk:	Prof. Ir. Stoop (John)

Den Haag / Rotterdam, 13 maart 2017
Afdeling Risico Beheer en Techniek
Mr. Ing. John van der Puil, waarnemend secretaris.

Bijlagen:

1. Kader, Visie en Missie Afdeling RBT, 1 januari 2014
2. Aandachtsgebieden en onderwerpen, Rb Sch vs 4, 13 december 2013
3. Wat wel, wat niet, Rb Sch vs 2, 3 september 2013
4. Kwaliteit activiteiten, 18 december 2014.

[5]. A&O = Analyse & Ontwikkeling
[6]. C&I = Communicatie & Informatie
[7], P&I = Praktijk & Implementatie

Afdeling RisicoBeheer en Techniek

Secr JP

Beleidsplan 2017 - 2019
Bijlage 1

Kader, Visie en Missie

1. Omgevingsanalyse en probleemstelling

Risico's nemen snel toe in de huidige complexe wereld en technologie is naast een bron van vooruitgang ook een van de grootste oorzaken van belangrijke en onbekende risico's. Technici en ingenieurs hebben een vertrouwen in de mogelijkheden van technologie om problemen op te lossen en risico's te beperken, maar doen dit primair vanuit hun eigen discipline. Zij slagen er echter in het algemeen steeds minder in goed, duidelijk en eerlijk over de altijd overblijvende restrisico's te communiceren.

Tegelijkertijd moet vastgesteld worden er steeds meer incidenten komen met grote consequenties. Deze omvatten zowel ongelukken als mislukkingen en gemiste kansen, die grote maatschappelijke en/of financiële gevolgen hebben. Mogelijke voorbeelden zijn de rampen rondom de BP olie boorinstallatie (2010), de Fukushima atoomcentrale (2011) en in Nederland de vuurwerkramp in Enschede (2000). Maar ook zaken als de problemen bij asbestsaneringen, de status van het tank park bij Odfjell en het uit de hand lopen van grote projecten zoals de Amsterdamse Noord-Zuid lijn en de Fyra mogen geschaard worden onder het onvoldoende voorzien en beheersen van de risico's.

Complexe projecten en ontwikkelingen ontmoeten daarom toenemend wantrouwen, wat grote vertragingen en kosten veroorzaakt, zonder dat daarmee de risico's afnemen. Met als reactie het zoeken van schijnzekerheid in toenemende regelgeving en controle. De conclusie is dat de wijze van omgang met risico's aan fundamentele herziening toe is en dat ook de technische disciplines hieraan zouden moeten bijdragen.

2. Visie

De visie is dat de beheersing van risico's een nieuwe en bredere aanpak vereist. Alle belanghebbenden moeten een zinvolle inbreng kunnen hebben om te komen tot integrale en consistente afwegingen en keuzen.

Tenslotte is van belang dat de besluiten en consequenties die hieruit voortvloeien helder en toegankelijk gecommuniceerd kunnen worden. Zodat een breed draagvlak gecreëerd kan worden.

3. Missie

Ingenieurs inzichten geven en handvatten bieden voor:

- verbeteren van de praktijk van het risicobeheer in bedrijf en organisatie;
- verhogen van het inzicht in het karakter en context van risicobeheer bij bestuur en management;
- verbeteren van begrip voor risicoafwegingen en restrisico's bij de politiek en in de samenleving.

4. Doelen

Nadere bezinning:

I. **Ontschotting en samenwerking**.

De ontwikkeling van de techniek is zo omvangrijk, dat niemand meer in staat is het totale gebied te overzien. Er ontwikkelen zich steeds meer specialismen en technici hebben de neiging zich tot hun vakgebied te beperken. Maar risico's nemen toe en nieuwe risico's ontstaan doordat vakgebieden elkaar beïnvloeden. Technici moeten elkaar over hun vakgebieden heen verstaan om het mogelijk te maken de 'overall' consequenties van hun handelen te kunnen inschatten en de risico's integraal te beheersen.

Deze invalshoek vraagt om de risicobeheersingtechnieken van de diverse technische disciplines te inventariseren en harmoniseren teneinde overkoepelende kennis en inzichten te definiëren, die breed toepasbaar zijn en het mogelijk maken om risico's uit diverse disciplines te combineren tot een afgewogen geheel.

II. Verbreden basis en context

Risico's ontstaan niet alleen uit technisch feilen, maar worden ook opgewekt door psychologische en sociale factoren. We kunnen dit samenvatten als "de menselijke factor", die een belangrijke bron is van fouten, problemen en onzekerheden op alle lagen. Bovendien is het beoordelen van risico's meestal niet mogelijk op uitsluitend rationele (technische) gronden en moet bij het inschatten van risico's de subjectieve perceptie van het risico meegewogen worden. Modellen, berekeningen en statistieken verliezen hun betekenis als daar geen rekening mee gehouden wordt.

De risicoperceptie en risicoacceptatiegraad moeten dus meegenomen worden in het inrichten van risicobeheersystemen en -processen. Doel is de ontwikkeling van kaders, modellen en criteria t.b.v. een generieke, ' crossdisciplinaire' risicobeheersaanpak, teneinde integrale afwegingen en keuzes mogelijk te maken en waarbij de ' human factor' in alle fases expliciet wordt betrokken.

III. Communiceren, beeldvorming en verbreden draagvlak

Kenmerk van risico's is dat ze consequenties hebben soms ver buiten de kring van direct betrokkenen. In een wereld waarin alles in toenemende maten verweven is geraakt wordt dit effect urgenter. Bij het maken van keuzen en het nemen van besluiten moet daarom in bredere sociale context een zinvolle discussie gevoerd worden.

Risico's zijn echter ongrijpbare fenomenen, die slechts op een zeker abstract niveau beschreven en begrepen kunnen worden. Voortdurend bestaat er gevaar van misverstanden en verwarring. Als de resultaten van risico evaluaties naar buiten gebracht worden, moet er helderheid zijn over de taal, dus over de begrippen en hun betekenis, die gebezigd wordt.

RBT streeft naar het opstellen van werkwijzen en adviezen met betrekking tot proces, vorm en inhoud van informatie over risico's en het beheer daarvan. Dit betreft managementinformatie en gerelateerde communicatie in brede zin, inclusief de motivatie en het verantwoordingsproces rond afwegingen en restrisico's. Verwacht mag worden dat daarmee een gebalanceerde beeldvorming zal ontstaan die het creëren van een breed draagvlak zal vergemakkelijken.

5. Aanpak

Het Afgelingsbestuur – in het bijzonder de Programma Commissie houdt visie en missie zo veel mogelijk in het oog met als hoofdthema's::

- Analyse en Ontwikkeling (A&O)
- Praktijk en Implementatie (P&I)
- Communicatie en Informatie (C&I)

6. Samenvatting

De visie is dat de beheersing van risico's een nieuwe en bredere aanpak vereist, waarbij de inbreng van de ingenieur niet gemist kan worden. Daartoe dient RBT:

1. Binnen de diverse technische disciplines de gebruikte methoden en technieken van risicobeheer naast elkaar te zetten en overkoepelende principes en methoden te definiëren.
2. Een invalshoek te vinden voor een integrale evaluatie en beheersing van risico's, inclusief de bovengenoemde "menselijke factor".
3. Te adviseren hoe de beeldvorming en discussie op algemeen organisatorisch en op maatschappelijk niveau over risico's effectief gevoerd kan worden ter verbetering van besluitvorming, regelgeving en verantwoording.

Den Haag, 1 januari 2014 [8]

[8]. Aanpassing John van der Puil, 13 maart 2017.

Beleidsplan 2015 Afdeling RBT KIVI
Bijlage 2

Aandachtsgebieden en onderwerpen

		A&O	P&I	C&I
1.	Human factors in risicobeheer (van ontwerp via procedures & richtlijnen tot management; incl. interactie mens-systeem /regels/Software)	X	**X**	
2.	Risicoacceptatiegraad / Risk Appetite		X	**X**
3.	Integratie risico's in totaalbeeld	**X**	X	
4.	Het overkoepelende van risico's en veiligheid van verschillende disciplines; zoals onderkenning en erkenning	**X**		X
5.	Samenhang risicobeheer met bedrijfsbeleid en bedrijfscultuur	**X**	X	
6.	Gedragsbeïnvloeding als onderdeel van risicobeheer		**X**	X
7.	Incorporeren invloed en belang van alle betrokkenen (actoren / stakeholders)	**X**		X
8.	Restrisico evaluatie (+verduidelijken van het restrisico)	X		**X**
9.	Samenhang risicobeheer met ondernemingsrisico	**X**		
10.	Integrale behandeling van complexe risicosituaties in de context van zijn omgeving		**X**	
11.	Multidisciplinaire risicoafwegingen	**X**		
12.	Algemene methoden & systemen voor modelleren en analyseren van onzekerheden en risico's	**X**		
13.	Samenhang risicobeheer met kwaliteitsmanagement en Risk-based Asset Management	**X**	X	
14.	KPI's definiëren	**X**		
15.	Methoden en gereedschappen om known-unknowns en unknown-unknows te identificeren, kwantificeren en accepteren	X	**X**	
16.	Afspraken maken over definities, terminologie, standaardisatie	**X**		
17.	Afbakenen welke typen risico's we beschouwen (geld, doden, productie, milieu, etc.)		X	**X**
18.	Hoe effectiviteit/succes RM "meten"; bepalen van ROI van investeren in risicoreductie uitwerken (e.g. Qualy's)	**X**	X	
19.	Professionaliseren van RM	X	X	X
20.	Modelleren en analyseren van onzekerheden en risico's * waarderen van (technische, organisatorische) veiligheidsmaatregelen, * Common Cause Falilure (CCF) modellering, * RAMS-analyses (Reliability, availability, maintainability, safety), * Monte Carlo simulatie, ...	**X**		
21.	Beoordelen kwaliteit brongegevens	**X**		X

22.	Veiligheidsbeheersysteem (VBS)	**X**		
23.	Rampenscenario's, Risicoprofiel Wet Veiligheidsrisico's (WVR)	X		**X**
24.	Integratie gelijksoortige risico's in totaalbeeld * keuzen in consequentiemanagement * tbv "holistische" integratie en creëren meerwaarde van de (technische) systemen	**X**	X	
25.	Beslissen onder risico/onzekerheid	**X**		X
26.	Inherente veiligheid / integratie disciplines & overheid industrie	**X**		
27.	Link tussen risico en beleid (uitvoering)	**X**		
28.	Risicoverdeling en -toezicht bij uitbesteding / (onder)aannemers / procurement	**X**		
29.	Relatie risico / incident / verandermanagement	**X**	X	
30.	Borgen permanent leerproces inschatting risico's van ontwerp, via implementatie tot operatie (kwaliteitscirkel)	**X**		X
31.	Risico rapportage methoden, Key Risk Indicators	**X**		
32.	Best practices relateren aan theorie en verbreden naar leden (=>leren van: referentievoorbeelden/-cases, advies, handleiding)	X	X	**X**
33.	Opzetten denktanks / rondetafelgesprekken rond thema's of vraagstukken tbv input voor O&A en P&I	X	X	**X**
34.	Vertalen technische resultaten naar andere disciplines (leer de taal van beleid, Ruimtelijke Ordening, politiek)		X	**X**
35.	Risicobewustzijn; begrijpen risico's (groepsrisico , Individueel risico, ..) en restrisico's		**X**	X
36.	De baten van goede risicoanalyse en classificatie "verkopen" (meten en communiceren); rechtvaardiging "investeringen"			**X**
37.	'Waarde' risicobeheersing door acceptatie 'waarde' van controle, inzicht, kennis en vertrouwen	X	X	**X**
38.	Veiligheid benadrukken, niet alleen risico!			**X**
39.	Geloofwaardige & maatgevende scenario's	X		**X**
40.	Verantwoording naar buiten			**X**
41.	Risico en verantwoordingsprincipes (incl. integriteit)	X	X	**X**
42.	Context en risicoperceptie		**X**	X
43.	Kosten / baten afwegingen in onzekerheid	X		**X**
44.	Stakeholders en belangenafweging in risicobeheer			**X**
45.	Koppeling risico preventie en repressie	**X**		X
46.	Invulling geven aan werkbare randvoorwaarden tussen samenleving (overheid) en bedrijf			**X**
47.	Best practices; referentievoorbeelden/-cases, advies	**X**		X
48.	Beperking juridisering en bureaucratisering in risicobeheer	X		**X**

Beleidsplan 2015 Afdeling RBT KIVI
Bijlage 3

Wat wel	*Wat niet*
Verhoging van risicokennis en -inzicht in de techniek	

• Uitwisseling en verbreding van kennis en ervaring m.b.t. risicobeheer tussen disciplines:
  ○ common issues
  ○ best (&bad) practices
	• Sector-specifiek risicobeheer (methoden, organisatie, voorschriften, ...)
	  ○ ontwikkelen van systemen en normen voor veiligheid
	  ○ beheer financiële risico's
	• Alleen veiligheidsrisico's

Integrale, interdisciplinaire risicoafweging mogelijk maken	

• Risico's interdisciplinair inzichtelijk en vergelijkbaar maken, inclusief:
  ○ onderlinge beïnvloeding en samenhang
  ○ de restrisico's en hun consequenties
• Kader, voorwaarden en vereisten voor een samengestelde afweging en integraal beheer van risico's.
	• Nieuwe, alles omvattende theorie, model, methode, proces voor risicobeheer.
	• Vervanger voor ISO31000, COSO, ...
	(wel: gebruik maken van, bouwen op, aanvullen, ...)

De menselijke factor inbrengen	
• Toepassen van kennis en ervaring uit de gedragswetenschappen in de ontwikkeling van gemeenschappelijke/overkoepelende modellen, methoden en technieken om risico's te inventariseren, beoordelen en beperken. • De risicoperceptie en risicoacceptatiegraad een plaats geven bij het inrichten van risicobeheersystemen en -processen.	• Vervanging voor traditionele RM • Separaat / losstaand proces • (Zelfstandig) onderzoek naar menselijk gedrag en (bedrijfs)cultuur *(wel: gebruik maken van, bouwen op, aanvullen, ...)*
De communicatie over risico's verbeteren *(plaats in het bedrijfsproces)*	

• Methoden en systemen voor structureel en samenhangend rapporteren en communiceren over (rest)risico's, afwegingen en consequenties t.b.v. de interne besturing van organisaties, inclusief:
  ○ de begrippen en hun betekenis die nodig zijn om de essenties van het risicobeheer vast te leggen
  ○ de relevante aspecten van gedrag, cultuur en maatschappij voor overall besturing en beleid.
• Inzicht in bestaande best (&bad) practices
	• Herdefiniëring,
	  ○ Bedrijfsorganisatie en -management methoden
	  ○ Kwaliteitbeheersingsmodellen
	  ○ Projectmanagementsystemen
	(wel: aansluiten op, inpassen in, aanvullen, ..)

De dialoog aangaan met de omgeving	
• Begrip (en acceptatie) creëren voor de altijd aanwezige restrisico's • Input bieden aan en faciliteren van maatschappelijke afwegingen. • Communiceren van betreffende informatie, argumenten en consequenties met betrokken partijen en relevante fora.	• Op de stoel van politiek, beleid en bestuur *(wel: meedenken, inleven, inzicht in hoe het werkt / wat er nodig is, ..)*

Wat wel, wat niet, vs 2.0, Rob Schouten, 2013 09 03

Beleidsplan 2015 Afdeling RBT KIVI
Bijlage 4

KWALITEITSCRITERIA VOOR ACTIVITEITEN

Voordat een activiteit wordt georganiseerd worden de volgende criteria in acht genomen:

1. Waarde voor de beroepsuitoefening in het algemeen

Onderwerp / thema activiteit moet:
- realistisch zijn (geen luchtfietserij),
- nieuwswaarde hebben,
- praktisch toepasbaar zijn,
- theoretisch goed onderbouwd zijn.

2. Waarde voor de beroepsuitoefening (persoonlijk)

Een lid gaat naar een activiteit omdat:
- er anderen komen die belangrijk zijn voor zijn beroepsuitoefening,
- hij er wat aan heeft (passend),
- onderwerp/spreker inspirerend kan werken,
- hij zijn risico's kan verminderen (beter weerbaar in bedrijf),
- hij zijn marktwaarde kan verbeteren.

3. Interesse wekken

Om leden te interesseren in een activiteit moet:
- aandacht worden besteed aan de manier van convoceren,
- activiteit tijdig worden aangekondigd,
- deelnameprijs zodanig zijn dat dit in eerste interesse de activiteit niet ondermijnt.

4. Imago en reputatie van de bijeenkomst

Om een activiteit een bijzonder karakter te geven, moet:
- deze een zekere exclusiviteit hebben,
- spreker een zekere naam en faam hebben,
- spreker een erkende deskundigheid hebben.

5. **Toegankelijkheid en omvang (kritische massa, voldoende publiek)**
- aantal deelnemers moet voldoende groot zijn.

6. **Klantenbinding**

Om leden te binden aan de afdelingsactiviteiten moeten:
- onderwerpen van een serie activiteiten een zekere samenhang hebben,
- de activiteiten per seizoen een redelijke omvang hebben,
- deelnemers het gevoel hebben waar te krijgen voor hun geld.

7. **Aard en uitvoering activiteiten**

Voor een positieve beleving van een activiteit moet:
- kwaliteit presentatie goed zijn,
- ambiance, imago van de locatie goed zijn ,
- lengte bijeenkomst niet te lang zijn,
- de kwaliteit van audiovisuele hulpmiddelen goed zijn,
- plaats en locatie van activiteit goed bereikbaar zijn.

Den Haag, 2008